

yde vores bidrag til, at en lærermangel kan håndteres.

Forhandling

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil starte med at takke ministeren for gennemgangen af ministeriets foreløbige erfaringer med den nye læreruddannelse, samt hvad der efter ministerens opfattelse skal til for at fastholde de nye lærere samt imødegå den kommende lærermangel.

Der er ingen tvivl om, at med den nye læreruddannelse skete der en styrkelse af lærernes samlede faglige kvalifikationer, ved at hver lærerstuderende skal vælge fire linjefag i stedet for som tidligere to, og at de mange små fælles fag forsvandt. Det var vi i CD selv med til at støtte.

Men i relation til folkeskolens behov for lærere er vi i CD bekymrede for de studerendes manglende psykologiske og pædagogiske forudsætninger for at løse mange af de stadig voksende problemer med elever i skolen.

Under den gamle lov var omfanget af de pædagogiske fag i alt 0,90 årsværk. I den nye læreruddannelse udgør de tilsammen 0,70 årsværk. Heri indgår det ny fag »skolen i samfundet« med 0,10 årsværk.

I lyset af den kommende lærermangel og debatten om de nyuddannede læreres ringe vilkår i folkeskolen frygter vi i CD, at et stigende antal unge lærere ønsker at forlade folkeskolen. En af måderne, hvorpå vi kan fastholde de unge og nye lærere i folkeskolen, er ved at styrke undervisningen i pædagogik og psykologi. På den måde vil de være bedre forberedt på de udfordringer, som de står over for i undervisningssituationen.

Samtidig er vi bekymrede for, at en del studerende vælger f.eks. dansk og tre praktiske/musiske fag, fordi de, som loven er skruet sammen i dag, kan vælge linjefag, som kun præsenterer to af fagområderne.

Ministeren var selv inde på problemet med den store søgning til hjemkundskab. Vi risikerer altså at få for mange studerende med linjefag inden for de praktiske/musiske fag i forhold til, hvad der er brug for ude på skolerne.

I henhold til læreruddannelsen er det hensigten, at lærerne skal undervise i de linjefag, som de er uddannet i, men af praktiske årsager kan det blive nødvendigt at sætte dem til at undervise i andre fag end dem, de er uddannet i. Det

kan give problemer med den faglige kvalitet i de enkelte undervisningsfag. Derfor foreslår vi i CD, at de studerende skal vælge mindst ét fag fra hver faggruppe.

Efter CD's opfattelse bør der foretages en løbende undersøgelse af valgmonsteret, det vil sige også for årgang 1999 og 2000, og undersøgelsen bør sættes i relation til folkeskolens behov for lærere i de forskellige fag, ligesom Undervisningsministeriet faktisk foretog en opgørelse i de forskellige fag om de studerendes valg på årgangen 1999.

Det er en cirkelslutning, når ministeren afviser en anden regulering af de studerendes valg af fag med henvisning til det meget spinkle opgørelsesgrundlag, som ministeriet har med en enkelt årgang, men samtidig afviser at lave løbende opgørelser.

Læreruddannelsen bygger på tre grundelementer: undervisningsfagene, de pædagogiske fag og praktik. Samspejlet mellem de tre elementer er karakteristisk for læreruddannelsen. Det samspil betyder, at centrale dele af indholdet i fagene behandles med henblik på dets anvendelse i skolen.

Netop styrkelse af praktikken gennem den vedtagne praktiklæreruddannelse tilbage fra 1997 var et centralt element i vedtagelsen af den ny læreruddannelseslov. Her har ministeriet og kommunerne ikke løftet deres opgave.

I 1997 var alle partier enige om at styrke praktikken i læreruddannelsen gennem en udvidelse fra 20 til 24 uger. Vi var også enige om at afsætte 60 mio. kr. til uddannelse af praktiklærere over en 5-års-periode og herefter 9 mio. kr. årlig. Uddannelsen er ikke kommet i gang endnu, bl.a. fordi man ikke kan blive enig om, hvem der skal betale for praktiklærernes, det vil sige folkeskolelærernes kursusdeltagelse, og det er simpelt hen under al kritik.

De lærerstuderendes praktik, men også folkeskolens muligheder for derigennem bedre at kunne fastholde de nye og yngre lærere i folkeskolen lider ved, at uddannelsen ikke er kommet i gang, og jeg håber meget, at undervisningsministeren her i dag fra talerstolen kan bekræfte, at uddannelsen kan begynde i august 2001, og såfremt det ikke er tilfældet så beder jeg om, at vi får en ny drøftelse i forligskredsen om, hvad vi så gør ved dette problem.

Samtidig må jeg sige, at jeg er meget skuffet over, at det ikke har været muligt at overtale Socialdemokratiet, Venstre og SF til at stå bag et forslag til vedtagelse, som netop vil sikre maksi-